

Deze maand bestuderen we fragmenten uit Ikeda Sensei's lezing 'Over het berispen van Hachiman' uit de lezingenreeks 'Het boeddhisme van de zon verlicht de wereld'.

'Over het berispen van Hachiman' - De westwaartse verspreiding van het boeddhisme: ons inzetten met een onbaatzuchtige gelofte voor het geluk van de hele mensheid

(...) Op 3 mei 1951 werd mijn leermeester, Josei Toda, benoemd tot de tweede president van de Soka Gakkai. Het is ook de dag waarop ik in 1960 als zijn leerling, in geest en doel in eenheid met hem opstond als de derde president.

Nadat hij met succes zijn zakelijke problemen had overwonnen, besloot meneer Toda in het voorjaar van 1951 eindelijk het presidentschap van de Soka Gakkai aan te nemen. Ik herinner me hoe hij me die dag in maart met grote ernst toesprak over het geschrift 'Over het berispen van Hachiman' van de Daishonin.

(...) In dit eerste deel van de nieuwe lezingenreeks 'Het boeddhisme van de zon—verlicht de wereld' bestuderen we het slotgedeelte van het geschrift 'Over het berispen van Hachiman', waarin de Daishonin de westwaartse verspreiding van het boeddhisme voorspelt.¹

Telkens als ik deze passage lees, word ik sterk herinnerd aan het feit dat het humanisme van het Nichiren Boeddhisme de zon is die de hele wereld kan verlichten en dat de tijd eindelijk is aangebroken om dat te realiseren. Het inspireert me om mijn vastberadenheid voor wereldwijde kosenrufu* te vernieuwen en vervult me met de moed om mijn strijd voort te zetten.

Het Land van de Maan² is een andere naam voor India, de plek waar de Boeddha in de wereld verscheen. Het Land van de Zon is een andere naam voor Japan. Is er een reden waarom er hier geen wijze zou kunnen verschijnen?

De maan beweegt van het westen naar het oosten³, een teken van hoe het boeddhisme uit India zich in oostelijke richting verspreidde. De zon komt op in het oosten, een gunstig teken van hoe het boeddhisme in Japan voorbestemd is om terug te keren naar het Land van de Maan.

De komst van het tijdperk van wereldwijde kosenrufu

Nichiren Daishonin schreef 'Over het berispen van Hachiman' in december 1280, terwijl hij in

¹ Westwaartse overdracht van het boeddhisme: Nichiren Daishonin voorspelde dat zijn boeddhisme van de zon zich vanuit Japan naar het westen zou verspreiden, terug zou keren naar de landen waar het boeddhisme oorspronkelijk was overgedragen en zich over de hele wereld zou verspreiden.

* Zie verklarende woordenlijst, x.

² Het Land van de Maan (Chin. Yüeh-chih) werd in China en Japan voor India gebruikt. In de tweede helft van de derde eeuw v.Chr. heerste een Centraal-Aziatische stam genaamd de Yüeh-chih over een deel van India. Omdat het boeddhisme via dit gebied naar China werd gebracht, beschouwden de Chinezen het land van de Yüeh-chih (de maanstam) als India zelf.

³ Dit verwijst naar de schijnbeweging van de maan. Hoewel de maan, net als de zon, in het oosten opkomt en in het westen ondergaat, lijkt hij door de richting van zijn baan om de aarde elke nacht ten opzichte van zijn positie van de vorige nacht iets verder naar het oosten te staan.

Minobu verbleef.⁴ Het is een zeer belangrijk geschrift dat gericht was aan al zijn volgelingen. Het was een roerige tijd in de Japanse geschiedenis. Het land stond voor de dreiging van een tweede Mongoolse invasie, en een maand eerder was het heiligdom van de Grote Bodhisattva Hachiman, de beschermgod van de militaire regering van Kamakura, in vlammen opgegaan. Daarnaast leden de volgelingen van de Daishonin, zoals blijkt uit de Vervolging te Atsuhara⁵ (...) onder voortdurende onderdrukking. Ondanks deze zware omstandigheden bleef hij vastberaden de grote strijd voor kosenrufu leiden. In dit geschrift vergelijkt hij de beweging van de maan en de zon met de verspreiding van het boeddhisme in het verleden vanuit India naar het oosten, terwijl de zon de toekomstige overdracht van het boeddhisme van Japan naar het westen vertegenwoordigt. (...)

Het boeddhisme van Shakyamuni, dat ontstond in het verre westen van India – ook wel het Land van de Maan genoemd – verspreidde zich via Centraal-Azië en China naar het Koreaanse schiereiland, voordat het uiteindelijk Japan bereikte. Dit gebeurde als onderdeel van een grote stroom van culturele uitwisseling die zich van west naar oost over Eurazië bewoog. In termen van de drie tijdperken van de Wet – het Eerste, Middelste en Laatste Tijdperk – vond deze overdracht van de boeddhistische leer plaats tijdens het Eerste en Middelste Tijdperk van de Wet.

In het Laatste Tijdperk van de Wet zal — net zoals de zon opkomt in het oosten en zijn weg vervolgt naar het westen — het boeddhisme van de zon van Nichiren Daishonin terugkeren naar het westen. (...)

Toevertrouwd met de verspreiding van het boeddhisme in de saha-wereld

Ik wil hier allereerst opmerken dat in ‘Over het berispen van Hachiman’ de Lotus Soetra zowel wordt vergeleken met de maan tijdens het leven van Shakyamuni, als met de zon in het latere tijdperk na zijn heengaan. Geen enkel ander geschrift onder de vele Mahayana-soetra’s is er zo sterk op gericht zoals de Lotus Soetra dat doet om alle mensen in deze “saha-wereld” of “heel Jambudvipa” – de hele wereld – in staat te stellen verlichting te bereiken.

Wat voor wereld is de saha-wereld? Het betekent de “wereld van verdraagzaamheid”, een plek waar we lijden moeten verdragen. Geteisterd door aardse verlangens worden de bewoners van de saha-wereld op negatieve wijze beschreven als mensen die “corrupt en kwaadaardig zijn, vol van arrogantie, arm aan verdiensten, opvliegend, verward, vleierig en sluw, en met een hart dat niet oprecht is” (LSOC13, 230).

Een andere naam voor de Boeddha is ‘Iemand die kan verdragen’, omdat hij een moedige persoon is die vastberaden en met grote volharding vooruitgaat om de mensen in deze met

⁴ De berg Minobu bevindt zich in de huidige prefectuur Yamanashi. Nichiren Daishonin woonde daar tijdens de latere jaren van zijn leven, van mei 1274 tot september 1282, vlak voor zijn dood. Daar wijdde hij zich aan het onderwijzen van zijn leerlingen, het aansturen van verspreidingsactiviteiten, en het schrijven van verhandelingen.

⁵ Vervolging te Atsuhara: Een reeks bedreigingen en gewelddaden tegen volgelingen van Nichiren Daishonin in het dorp Atsuhara, in het Fuji-district van de Suruga-provincie (het huidige centrale deel van de prefectuur Shizuoka), die begon rond 1275 en doorging tot ongeveer 1283. In 1279 werden gebaseerd op valse beschuldigingen 20 gelovige boeren-gelovigen gearresteerd. Ze werden ondervraagd door Hei no Saemon-no-jo, het adjunct-hoofd van het Bureau voor Militaire en Politiezaken, die eiste dat ze hun geloof zouden opgeven. Echter, geen van hen gaf toe. Hei no Saemon-no-jo liet uiteindelijk drie van hen executeren.

lijden gevulde wereld te helpen verlichting te bereiken. De Bodhisattva's van de Aarde zijn, zoals beschreven in de Lotus Soetra, de directe leerlingen van Shakyamuni. Zij verschijnen onbevreesd om zijn werk voort te zetten en zijn vol vreugde dat zij de Lotus Soetra in deze saha-wereld kunnen verspreiden.

In 'Over het berispen van Hachiman' beschrijft de Daishonin de instelling waarmee hij zich heeft toegewijd aan de strijd voor de verspreiding van de Mystieke Wet, vanaf het moment dat hij zijn leer voor de mensen in de saha-wereld vestigde:

“Nu, heb ik, Nichiren, achtentwintig jaar lang (...) niets anders gedaan dan mij uitsluitend ingespannen om de vijf of zeven karakters van Myoho-renge-kyo⁶ in de mond van alle levende wezens in het land Japan te leggen. Hiermee heb ik de compassie getoond die te vergelijken is met die van een moeder die zich inspant om haar zuigeling melk te geven.” (WND-II, 931)

De Soka Gakkai is de organisatie die, in overeenstemming met de intentie en het besluit van de Boeddha, zich in de echte wereld heeft ingespannen voor kosenrufu met de gelofte om de grote compassie van de Daishonin voort te zetten. Tsunesaburo Makiguchi, de oprichter van onze Soka-beweging, onderstreepte de hierboven genoemde passage in zijn eigen exemplaar van de geschriften van Nichiren Daishonin.

Tijdens mijn eerste bezoek aan India in februari 1961, bezocht ik Bodhgaya, de plaats waar Shakyamuni verlichting bereikte. Op dat moment liet ik een stenen gedenkplaat achter als symbool voor het begin van de westwaartse verspreiding van het boeddhisme en vernieuwde ik mijn gelofte om het Nichiren Boeddhisme door heel Azië en over de hele wereld te verspreiden.⁷ Meer dan een halve eeuw is sindsdien verstreken, en de Mystieke Wet heeft zich inmiddels naar 192 landen en gebieden verspreid, waar ze mensen over de hele wereld met haar compassievolle licht omhult. (...)

Het licht van de maan is niet erg helder, omdat de Boeddha [de Lotus Soetra in India] slechts acht jaar lang onderwees. Maar het licht van de zon is stralend en overtreft de maan, een gunstig teken dat het boeddhisme van Japan voorbestemd is om de lange duisternis van [het Laatste Tijdperk van de Wet, dat begint met] de vijfde periode van vijfhonderd jaar te verlichten. De Boeddha nam geen maatregelen tegen degenen die de leer van de Lotus Soetra belasterden, omdat zulke mensen er niet waren toen hij in de wereld was. Maar in het Laatste Tijdperk van de Wet zijn de geduchte vijanden van het Ene Voertuig overal zichtbaar. Nu is de tijd gekomen om de wereld te helpen, net zoals bodhisattva Nooit Kleinerend dat deed. Jullie, mijn leerlingen, ieder van jullie moet hier ijverig aan werken—werk hier met toewijding aan! (WND-II, 936)

(...) Zowel de zon als de maan zijn symbolen van de Lotus Soetra, met hetzelfde doel, en beide belichamen ze de wens om alle levende wezens in de saha-wereld naar verlichting te leiden. De vergelijking in dit geschrift van het verschil in helderheid tussen de zon en de maan

⁶ Myoho-renge-kyo wordt geschreven met vijf Chinese karakters, terwijl Nam-myoho-renge-kyo met zeven karakters wordt geschreven (*nam*, of *namu*, bestaat uit twee karakters). De Daishonin gebruikt Myoho-renge-kyo vaak synoniem met Nam-myoho-renge-kyo.

⁷ Zie voor meer details *De nieuwe menselijke revolutie*, deel 3, hoofdstuk *Westwaartse verspreiding*.

weerspiegelt het besef van de Daishonin dat het boeddhisme in India, het land waar Shakyamuni in de wereld verscheen en de thuisbasis van de Lotus Soetra, helaas al verloren was gegaan.

In 'Over de voorspelling van de Boeddha' legt hij uit hoe tijdens de Tang-dynastie in China, het boeddhisme niet meer in India te vinden was en in China gezocht moest worden. Hij merkt verder op dat de invasies van niet-Chinese volkeren uit het noorden tijdens de Song-dynastie leidden tot zowel het verdwijnen van de Noordelijke Song-dynastie als het uitsterven van het boeddhisme aldaar.⁸

In de tijd van de Daishonin vertegenwoordigden India, China en Japan voor de mensen in Japan de hele wereld, en ze erkenden dat het boeddhisme al uit India en China verdwenen was.

Daarom was het van cruciaal belang om het grote licht van de wijsheid van de Lotus Soetra opnieuw naar die landen terug te laten keren en als een stralende zon de duisternis van het lijden van alle levende wezens uit te bannen. De westwaartse overdracht van het boeddhisme verwijst naar een heropleving van het boeddhistische humanisme om de harten van alle mensen voor eeuwig te voeden.

De duisternis van het gebrek aan vertrouwen in de mensheid verdrijven

In 'Over het berispen van Hachiman' verklaart de Daishonin dat "de geduchte vijanden van het ene voertuig" (WND-II, 936) - degenen die lasteren en de leerstellingen van de Lotus Soetra verwerpen — in het kwaadaardige tijdperk van het Laatste Tijdperk van de Wet wijdverspreid zijn.

De Lotus Soetra leert dat alle mensen oneindig respectwaardig zijn omdat ze van nature de boeddhanatuur (...) bezitten. Ieder mens is waardevol en nobel. De onwetendheid of duisternis waardoor mensen niet in de inherente pracht en het grenzeloze potentieel van hun leven kunnen geloven, is het belangrijkste kenmerk van laster van de Lotus Soetra.

De Daishonin zegt dat als hij deze waarheid over de laster van de Wet zou erkennen, maar het zou negeren en er niets tegen zou doen, hij ook aan hetzelfde grote vergrijp van laster schuldig zou zijn. Hierdoor zou hij buitengewoon negatief karma ontwikkelen, waardoor hij voor eeuwig in de hel van onophoudelijk lijden zou belanden. Hoe kon hij zich dan niet uitspreken tegen een dergelijke dwaling, zelfs met gevaar voor eigen leven? (Vgl. WND-II, 934).⁹

(...) Anderen onderwijzen over de Mystieke Wet is een strijd tegen het fundamentele gebrek

⁸ In 'Over de voorspelling van de Boeddha' schrijft de Daishonin: "De grote leraar Miao-lo [uit China] zegt: 'Betekent dit niet dat het boeddhisme verloren is gegaan in India, het land van oorsprong, en nu in de omliggende gebieden gezocht moet worden?' Dus is er geen boeddhisme meer te vinden in India. Tijdens de ongeveer 150 jaar sinds barbaren uit het noorden in de tijd van keizer Kao-tsung de oostelijke hoofdstad binnenvielen, zijn in China zowel het boeddhisme als de keizerlijke autoriteit verdwenen." (WND-1, 401)

⁹ In 'Over het berispen van Hachiman' schrijft de Daishonin: "En als ik, Nichiren, deze situatie met mijn eigen ogen zou zien en toch zou doen alsof ik het niet weet en mij niet uitspreek, dan zou ik me ook moeten voegen bij degenen die in de hel zijn gevallen. Hoewel ik zelf van geen dergelijke schuld beschuldigd kan worden, zou ik veroordeeld moeten worden om door alle grote Avichi-hellen [hellen van eindeloos lijden] van de werelden in de tien richtingen te reizen. Aangezien dit het geval is, hoe kan ik dan achterwege laten om me uit te spreken, zelfs als het me mijn leven en ledematen kost?" (WND-II, 934)

aan respect voor het leven en het gebrek aan vertrouwen in de mensheid, die de essentie van het belasteren van de Lotus Soetra zijn. Dit doen is de hoogste vorm van compassie, voortkomend uit een toewijding om de primaire oorzaak van lijden weg te nemen. Tegelijkertijd lokt het ook een reactie uit in de vorm van het oproepen van de drie hindernissen en vier duivels¹⁰ en de drie machtige vijanden, omdat het de duisternis of onwetendheid vernietigt die in het leven van mensen huist.¹¹

In de Lotus Soetra is bodhisattva Nooit Kleinerend de belichaming van deze onbaatzuchtige toewijding om de essentie van de Lotus Soetra met anderen te delen. Hij wordt overladen met vervloekingen en beledigingen en aangevallen met stokken en stenen; maar door zijn vervolgers te helpen een band met het boeddhisme op te bouwen, leidt hij hen uiteindelijk allemaal naar verlichting.

In dit geschrift roept de Daishonin zijn leerlingen op om “de wereld op dezelfde manier te helpen als bodhisattva Nooit Kleinerend” (WND-II, 936). Door ons in te spannen om het boeddhisme op dezelfde manier als bodhisattva Nooit Kleinerend met anderen te delen, zullen we zonder twijfel kosenrufu in het Laatste Tijdperk van de Wet realiseren.

Vrede realiseren door de kracht van dialoog

Laten we nog wat meer over de beoefening van bodhisattva Nooit Kleinerend studeren.

Bodhisattva Nooit Kleinerend erkende en boog in eerbied voor de uiterst nobele boeddhanatuur in elke persoon die hij tegenkwam. (...)

Zijn beoefening was absoluut geweldloos en volledig toegewijd aan het voeren van dialogen.

Ook al werd hij fysiek met stokken en stenen aangevallen, hij reageerde nooit met geweld.

Als het erop leek dat hij fysiek aangevallen zou worden, rende hij weg van het gevaar en verklaarde vanuit de verte: “Ik zou jullie nooit durven kleineren, want jullie zullen allemaal zeker boedddhaschap bereiken!” (LSOC20, 309) Terwijl hij wijselijk geweld vermeed, bleef hij volharden in zijn pogingen om mensen bewust te maken. (...)

In een vroeg boeddhistisch geschrift instrueert Shakyamuni zijn volgelingen om “geen enkel leven te vernietigen, noch anderen ertoe te zetten leven te vernietigen, en ook het doden van anderen niet goed te keuren.”¹²

Hij zegt dat we onszelf, noch anderen, moeten toestaan het negatieve karma dat voortkomt uit doden op te bouwen. Ik ben van mening dat in onze moderne wereld de boeddhistische filosofie die wordt geïllustreerd in de beoefening van de bodhisattva Nooit Kleinerend, en deze gouden woorden van Shakyamuni, kunnen dienen als een krachtige bron van verlichting voor bewegingen voor geweldloosheid en vrede. (...)

¹⁰ De drie hindernissen en vier duivels: verschillende hindernissen en belemmeringen voor de beoefening van het boeddhisme. De drie hindernissen zijn (1) de hindernis van aardse verlangens, (2) de hindernis van karma, en (3) de hindernis van vergelding. De vier duivels zijn: (1) de belemmering van de vijf componenten, (2) de belemmering van aardse verlangens, (3) de belemmering van de dood, en (4) de belemmering van de duivelkoning.

¹¹ Drie machtige vijanden: Drie soorten arrogante mensen die in het kwaadaardige tijdperk na het heengaan van de Boeddha degenen die de Lotus Soetra verspreiden, vervolgen. Zij werden door Miao-lo gedefinieerd op basis van beschrijvingen in een twintigregelig vers dat het 13e hoofdstuk van de Lotus Soetra ‘Aansporing tot toewijding’ (*Kanji*) afsluit. Het zijn: (1) arrogante leken, (2) arrogante priesters en (3) arrogante valse wijzen.

¹² ‘Het kleine hoofdstuk’ (14. Dhammika Sutta), *De Sutta-Nipata*, vertaald door H. Saddhatissa (Surrey, VK: Curzon Press, 1994), 44.

Toen meneer Toda over deze verheven en verreikende betekenis sprak, zei hij dat onze beweging voor kosenrufu een strijd is om de levensstaat van de gehele mensheid te verhogen. De beoefening van bodhisattva Nooit Kleinerend — het tonen van respect voor elk individu — legt het fundament voor dat grote doel.

Moedig vooruitgaan in het nieuwe tijdperk van wereldwijde kosenrufu

Het nieuwe tijdperk van wereldwijde kosenrufu is nu daadwerkelijk van start gegaan, en dit heeft een diepe betekenis.

Ten eerste heeft het besef een Bodhisattva van de Aarde te zijn zich verspreid onder onze leden over de hele wereld. Met dit bewustzijn staan SGI-leden overal energiek op om verantwoordelijkheid voor kosenrufu in hun samenleving en land te nemen. (...) Vooral de jeugd staat op en komt in actie. (...)

Ten tweede, op elk continent van onze planeet creëren SGI-leden netwerken op basis van menselijkheid, die alle verschillen in religieuze overtuigingen en voorkeuren overstijgen. Ze werken samen om de menselijke waardigheid te bevorderen. SGI discussiebijeenkomsten — samenkomsten van “menselijke bloemen” — worden in de 21e eeuw overal ter wereld gehouden. Deze bijeenkomsten creëren een sfeer van vrede en harmonie, waarbij respect voor [de waardigheid van] het leven en voor alle mensen centraal staat, precies zoals de Lotus Soetra het beschrijft. (...)

Ten derde creëert onze SGI-beweging in de hele wereld nieuwe hoop. In te veel delen van de wereld nemen ellende en lijden toe, en overal zijn tekenen van een kwaadaardig en onzuiver tijdperk zichtbaar. Terwijl het wantrouwen in de mens toeneemt, zien we dat de omstandigheden die wijzen op het Laatste Tijdperk zich wereldwijd verergeren.

Daarom zijn bedachtzame, bezorgde mensen op zoek naar een hoopvolle religie die, zelfs in het aangezicht van tegenspoed, herstel en positieve ontwikkeling bevordert; een filosofie die mensen in staat stelt hun innerlijke potentieel te onthullen. (...)

Het podium waarop SGI-leden een actieve rol spelen en een nieuwe wereldwijde cultuur creëren, is gereed. (...)

Laten we als beoefenaars van het boeddhisme van de zon samen beloven ons nog meer in te spannen om de samenleving, de wereld en de toekomst te verlichten met het licht van menselijke revolutie, en een krachtige nieuwe start te maken op onze reis naar kosenrufu, de gezamenlijke strijd van leermeester en leerling.